

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Punctum I. Triginta argenteoru[m] pretium vile, & indignum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

TRIGINTA ARGENTEORVM
pretium vile, & indignum.

PUNCTVM I.

Quid vultis mihi dare, & ego cum vobis tradam? At illi construerunt
ei triginta argenteos. Matth. 26.

Isch. 11.
Robera ibid.
Christus ven-
ditus pretio,
quod vix erat
unius vituli.
Rupert. in c. 26
Matth.
Cant. 5.

Et appenderunt mercedem meam
triginta argenteis, decorum
pretium, quo appreciatus sum
ab eis! Ironia equidem pera-
cuta, qua pretii huiusmodi,
perstricta est. Emptus est pretio vile, in-
quit Ruperrus, scilicet triginta argenteis,
quod pretium vix est unius vituli bruti,
quo multo melior erat iste vitulus Domi-
ni. Quanto melior! Caput eius, ait dilecta
in Canticis, aurum optimum, manus eius
aurea plena hyacinthis, venter eburneus di-
stinctus saphiris, crura columnae marmoreae,
que fundata sunt super bases aureas. Hic tan-
tus triginta emptus est argenteis!

Gen. 37.
Sept.
Origen.
August.
Beda in 26.
Matth.
Delrius in 37.
Gen.
Ioseph pluris
venditus, quam
Christus.
Exod. 21.
Ex Hieron.
Isa. 10. & Jer.
4. Ioseph. l. 3.
Antiq. c. 9.
Buda de ass.
l. 5. Agricola,

In Genesi, ubi de fratribus Iosephi ser-
mo est, iuxta Septuaginta: Et vendiderunt
Ioseph viginti aureis. Origenes, Augusti-
nus, & Beda: Et vendiderunt Ioseph triginta
argenteis, nimirum Hebraicis, quibus 22
equivaleat viginti Ismaelitici apud Vulga-
tum. Sed tamen Ioseph puer erat, non vir,
nec ad mortem venditus, ut Salvator, sed
solum ad servitutem. Pluris ergo Ioseph
fuit aestimatus, quam vis aequale sic ex-
plicetur pretium in Christi venditionis
figuram.

Verum ex libro Exodi audi, atque pre-
tium huiusmodi vilitatem expende: Si bos
cornu perit servum, aut vacillam invaserit,
(dominus bovis) triginta siclos argenti (do-
mino servi, vel ancillae illius) dabit. Tanti
igitur, nec plus omnino, quanti vile

A mancipium aestimatus est Dominus domi-
nantium, Rex caeli, & terrae, ille, in quo
sunt omnes divitiae, omnesque thesauri sa-
pientiae & scientiae Dei! Ille tanti venditur
(stupet Ambrosius,) qui cum in forma Dei
esset, non rapinam arbitratus est, esse se aequa-
lem Deo!

Quin viliora proponam Quando Absa-
lom tondebat capillum, ponderabat capillos ca-
pituli sui ducentis siclis, pondere publico. He-
braice, & Chaldaice, pondere regio. Et ca-
put hoc aureum, ac divinum solum tri-
ginta! O commercium! o indignitatem!

Judicum 16. Venerunt ad eam (Dalilam)
Principes Philistinorum, atque dixerunt: De-
cipe eum, & disce ab illo, in quo habeat
tantam fortitudinem, & quomodo eum
superare valeamus, & vinculum affligere,
quod si feceris, dabimus tibi singuli mille,
& centum argenteos. Et infra: Qui ascenderunt,
assumpta pecunia, quam promiserant. Pro-
sper in Glossa: Venditur Christus i Ioseph
ante legem, venditur in Samson sub lege
venditur a Iuda sub gratia.

Sed o pretium inaequale! Samson mille,
& centum argenteis, quin longe pluribus:
Dabimus tibi singuli. Christus verus Sam-
son solum triginta!

Et quod adhuc vilissimum, ac indignissi-
mum hoc pretium perpendas magis, pro-
ditor ipse sponte, nec ab ullo penitus per-
quisitus, quod quidem Beda expendit, nec
ulla proisus necessitate constrictus, abiit
ad Principes Sacerdotum, & ait illis: Quid
vultis

& alius idem est
siclus ac argen-
teus. Siclus
autem 20.
pendebat obo-
los, ut
Exod. 30.
Lev. 27. &
Num. 3.
Capillamentum
Absalonis plu-
ris venditur,
quam caput
Christi aurati.
Ambros. l. de
Ioseph. c. 3.
2. Reg. 24.
Magist. Hist.
schol. & Dio-
nyf. ibid.
Iudic. 16.
Prosper in
Glossa ibid.

Christus mul-
to minori ven-
ditus, quam
Samson.
Venditus vili-
bus numulis,
quinos pretioso
sanguine redi-
Bed. in Car.

Orig. tract. 33.
in Matth.

vultis mihi dare, & ego eum vobis tradam? Abijt (quemadmodum fatur Origines) ut venderet pretio volentem redimere totum mundum à maledictione legis, & totius peccati, & redimere nos non corruptibilibus pecuniis, sed Sanguine suo.

Et venditus
pretio, quod
hostium asti-
mationi relicti

Sed heus, heus tu, ò mortalium, ac miserorum omnium avarissime, an saltem nunc illud nescis, quod merces ultronea vilescit? Novi, inquit, novi, sed hanc, quam modò prae manibus habeo, parvpendo, ac nihil facio: quicquid vultis, offerre, vel frustum panis, vel pugillum hordei, & ego eum vobis tradam. Non certam postulat summam, inquit Hieronymus, ut saltem lucrosa videretur proditio, sed quasi vile tradens mancipium, in potestate ementium posuit, quantum vellent illi dare.

Hier. in 26.
Matth.

Nimirum latronum est, iniquos esse

Orig. in Cat.
Thren. 2.
Psal. 105.

rerum aestimatores, ac pretiosissima quaeque vilissimo vendere. Sic carnalium, sic & mundanorum est, taliter aestimare divina: Dederunt pretiosa quaeque pro cibo ad refocillandam animam. Et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem; aut juxta alios: Et despuerunt terram desiderabilem. Et abijt (profanus ille) parvpendens, quod primogenita vendidisset. Amore scilicet, (ut tam vere, quam eleganter fatus D. Leo,) vilis est

Genes. 25.

D. Leo in Cat.
D. Thom.

omnis affectio, & anima lucri cupida, etiam pro exiguo petire non metuit. Ceterum mundalium rerum exiguitate permagni aestimant homines, milleque incommodis eam comparant: nam per omne nefas voluptates emuntur, (sic plorat Cyprianus) & per omne scelus copiosae libidines exquiruntur.

Cyprian.

Lib. de Ioseph. c. 3.

Pulchrè Ambrosius ad illa verba Genesis: Venit, vendansus Ioseph Ismaelitis. Vendidit, inquit, eum Judas, emerunt Ismaelitis; quibus significatur Latina interpretacione, adio habentes Deum suum. Ideò alibi viginti, & quinque aureis, alibi triginta invenimus emptum Ioseph: quia non omnibus unius aestimatione praevalet Christus, aliis minus, aliis amplius. Religiosiori pretiosior Deus, peccatori pretiosior Redemptor. Sic ille suo sensu. Tu nostro adde: Peccatori pretiosior numerus.

A Sed ut ad te revertar, Juda, quo te cospellem nomine? O Ischariotem! ò virum (juxta nominis tui etymon) occisionis! ò virum mortis, vel exterminij! sic vitam omnium viventium aestimas? Ita pendis omnes celi divitias? Tam parum modò avarus? Tantine, quæso, te ille fecit, aut non potius te pretioso suo Sanguine jam nunc penè in horto effuso, ac mox in Cruce penitus effundendo redemit?

B Verum ò servum pretiosum! ò divinum mancipium pro animæ meæ redemptione ad istiusmodi conditionem redactum! Heu! heu! Juda, quando jam ipsum facis venale, ne illud, quæso, ad eò parvpendas sed prius aestima, & appretiare; vulga antea ejus beneficia, prædica virtutes, ejusque gratias, & qualitates: præeat saltem de more præco, & elamet, an quis velit servum sibi coemere omnipotentem, qui scilicet novit animas consolari, qui conscientias pacare potest, qui valet condonare delicta, & nunquam ad insit aliorum servulorum delinquere, qui potest mortuos ipsos ad vitam revocare, & ad caelum ipsum vel suos emptores transferre.

Christi pretium
indicandum
erat ante,
quam ille videretur.

C Quanti, heu! quanti (infelix) rogo, judicas naturæ Dominum? quanti addicis? Triginta denariis, hoc est, minus scilicet argenti, vix quadrante. At non sic ille, non sic, cum ea, quæ cernis, quæque contrectas omnia, in tuum, omniumque usum protulerit, & ipse pro te paratus sit, non solum metalla terræ unive:sa, sed & sanguinem, sed & vitam suam impendere. Sic Naz. orat. 4.

D Nazianzenus. Venditur, & vili quidem admodum pretio, triginta scilicet argenteis: sed ille mundum redemit, ac magno sanè pretio, nimirum sanguine, ut verum sit illud: Et erit pretiosa redemptio animæ eorum. Et Empti estis pretio magno. Unde Basilienus: Tam pretioso munere ipsa redemptio agit, ut homo Deum valere videatur. Et au: eum illud eloquentiæ flumen: O homo, quare tibi tam vilis es, qui tam pretiosus es Deus?

Ioan. Ludov. Proes. in suis
excit. animi
in Deum.

Psal. 48. ad
Hebr.

Pagn. & Fel.
Pratin.

Emiss. hom. 6.

ad Monach.
Chrys. ser. 143.

D. Paul. ep. 4.

Et tamen ita pusilli, sicque sordidi sunt avari, sed in caelestium, ac divinorum aestimatione. Pulchrè huc D. Paulinus ad illud:

Iudas unguentum carius aestimavit Christo.

illud: Possit unguentum istud venditari plusquam trecentis denariis. Suo, inquit, ipsius damnandus iudicio, quo triginta argenteis vendidit eum, quem mulier, ut ipse taxaverat, unxit trecentis: sed in hoc perversus, quod ipsum vili aestimans Dominum, unguentum

Ambr. de Spir. Sancti. l. 3. c. 18. D. Paschas. in Ambrosius, & vili in scelere. 26. Matth. Christi vita

O, o pretiose Jesu, quam vili pretio aestimatus es! Tot argenteis emitur, inquit D. Paschasius post Originem, quot annis penitentiis argenteo regnatus est in hoc mundo, usque ad Baptismum. Ac si diceret: Tam vili aestimatus est pretio, ut nec pro singulo quoque pretiosissima suae aetatis anno vel unum argenteum persolverent.

Maldon in 26. Matth. in 15. Psal. 73. Nazian. or. 13. Iudas dignus pretio, quo Christum vendidit. Iob. 39. Ambr. l. 2. de Spir. Sancti. c. 1. Chrys. serm. de prodit. Iudae, Christum non vili notis redimimus.

Certe decorum pretium! Decem eteom numis aureis solaribus, ad rectam quorundam computationem, venditus est ille qui fabricatus est auroram, & Solem. Quo quidem pretio, ut peregre ait Nazianzenus, non qui prodebat, sed proditor dignus erat.

Heu! quam verum illud: Nescit homo pretium eius. At certe, quomodo id sciat, cum sit prorsus inestimabile? Quo modo possit eius pretium comprehendere, velut ait Ambrosius, cuius non possit meritum definire? Dederunt pretium sanguinis (ut verè, & appositè ait Chrylost.) qui pretium non habebat.

Pro. 13.

Sed tu ita venditum Dominum Deum tuum, ac pro te venditum, o anima, non redimes? Non omnia, quae possides, erogabis, ut eum è manibus iniquorum eripias? Non te etiam, si oporteat, oppignerabis? Da te ipsam pro me, ait venditus Redemptor tuus, & me accipe. Redempto enim anima viri, divitia eius. O te divitem! o te felicem, si saltem omnium affectuum tuorum pretio si tui saltem solius pecuniâ tuam redemeris Redemptorem!

Christus cur vili pretio vendi voluit.

Nam ideò patuo ac vili pretio sustinuit Dominus aestimari, ut nemo esset, qui illud habere negligeret. Nos ille vult pretiosos facere sui muneris vilitate, quemadmodum divinè ait Paulinus Ipse nobis hac pietate pretiosior, quod se vili vult aestimari, ut ab omnibus ematur.

D. Paul. ep. 4.

Quo etiam alludit Bernardus ad illud: Parvulus natus est nobis, & filius datus est nobis. Cur, inquit, parvulus, nisi ut parvis manibus habeatur? Omnes scientes, venite ad aquas, & qui non habetis argentum, properate, emite. Quo pretio? Solo cordis affectu. Nazianzenus: Solo voluntatis pretio; absque ulla commutatione vinum, & lac.

Isa. 9. Cur parvulus nasci. Isa. 55. Naz. or. 40.

Ambr. de Spir. Sancti. l. 3. c. 18.

Idèdque Dominus (Ambrosius ait) gratis se obtulit, ne quem revocaret à Christo paupertatis necessitas. Subditque: Patriarchae eum vili vendiderunt, ut omnes emerent. Isaias dixit: Quicumque non habetis argentum, venite, emite, & bibite, manducate sine argento, ut eum acquireret, qui non habebat argentum.

In huius interim venditionis memoriam Deum Patrem rogabis, ut qui iustum Filii sui Sanguinem à filio perditionis traditum, triginta argenteis pro nobis vendi permisit, det nobis tam pretioso sanguine redemptis, ut cum Augustino sentiamus, & dicamus: Postquam me intellexi tam pretioso sanguine redemptum, nolui me amplius exhibere venalem. Utque nunquam vel totius mundi emolumento, nedum cum momentanea carnis delictatiuncula, divinae ipsius gratiae, animaeque nostrae detrimentum faciamus, ne illud horribilium minaturum super nos impleatur: Super tribus sceleribus Iuda, & super quatuor non convertam eum, pro eo quod vendiderit pro argento iustum, & pauperem pro calceamentis.

Ambr. de Spir. Sancti. l. 3. c. 18. August. Homo cur tanto Christi sanguinis pretio redemptus. Beda in Cant. D. Thom. Iuda, quod Dominum, ac Magistrum, Deumque suum pecunia vendiderit, velut immane & nefarium exhortent; nec tamen cavent. Nam cum pro numeribus, charitatis, & veritatis iura spernunt, Deum, qui est charitas & veritas, produnt. Et Bernardus in quosdam aureos: Christi, inquit, opprobria, sputa, flagella, clavos, lanceam, crucem & mortem in fornace avaritiae conflant & profligant in acquisitionem turpis quaestus. Hoc tantum differentes à Iuda, quod ille horum omne emolumentum denario: ù numero compensavit, isti voraciori inglutitae lucrorum pecunias exigunt infinitas. Xxx 3 Sed

Ambr. de Spir. Sancti. l. 3. c. 18.

Amos 2.

Beda in Cant. D. Thom. Iuda, quod Dominum, ac Magistrum, Deumque suum pecunia vendiderit, velut immane & nefarium exhortent; nec tamen cavent.

Bern. ser. in Cant.

Sedul. Pasch.
Operis l. 5. c. 3.

Sed tamen, heu! quantum ille avarus fuit, ac sordidus, qui, ut quidem peregre-
gic ait Sedulus, tantum sacrilegij, triginta
cacus argenteis, parvum sumens munus ad-
misse. Quantum (subdit,) sancta simul ro-
gna terrarum, marisque divitias. & omnem
vagus cum nebulis oram hucaretur ashe-
ream, flagitij perpetrare? Neque enim totius
mundi bona sufficerent Christi suso compara-
ri cum sanguine, qui mundi Pater est univer-
si, qui hunc quoque nefandum nasci concessit.

Chrysol. ser. 1. de
myst. D. Coen.

Sed malo tuo, & Juda, didicisti argen-
tum expendere (sic te alloquitur Chry-
sol.) mox incipies & corpus proprium
ponderare.

Tristitia, & horror in horto.

PUNCTVM II.

Tunc venit in villam, que dicitur
Gethsemani, ubi erat hortus: &
assumpto Petro, & duobus filiis
Zebedæi, cæpit pavere, & redere, &
contristari, & maestus esse, & ait
illis: Tristis est anima usque ad
mortem. Matth. 26. Marc.

14. Luc. 21. Io-
han. 18.

Cant. 5.

Veniat dilectus meus in hortum suum.
Utrique, ait Bernardus, venit in lo-
cum florum, non in tempore florum. ipse
flos humanæ nature, ut naturam nostram
non florentem reflorescere faceret; & ut
ibi caperetur ad pœnam, ubi fuit primus
homo captus ad culpam.

Christus cur
in horto capi
voluit.

Primus ergo in horto labor inter ille-
crebras amœnitatis. Nimirum Adam se-
cundus aut supplicia voluptatum luit, aut
aggreditur oblectamenta pœnarum, aut
dolori facultatem præbet usque ad deli-
cias faciendi. Veniat, veniat dilectus meus
in hortum suum, & commedat fructum pœno-

rum suorum. Ad Hebraic. megadav מֶגֶדָּאָו
Et comedat fructum deliciarum suarum.

Hebr.

Et ecce jam metem illam beatissimam
pavor, & diuimque conturbant, hoc est,
tenebra sunt super faciem abyssi inferioris
illius divinissimæ portionis. Jamq; tran-
quillissimum illum pectoris diem sæva
nox animi premit.

Gen. 1.

Cumq; Sol occumberet, horror magnus, &
tenebrosus invasit eum. Verum unde tibi
horror tantus, ac tenebræ tantæ, & splen-
dor, & fortitudo, & Angelorum læticia? Ex
jam jam imminente acerbissimâ passione.

Gen. 15. 22.

En mihi proditoris oscula: en Petri men-
dacia: en juramenta: en anathemata:
en flagra: en spina: en Crux: en piensissi-
ma Mater animo confixa Cruci: en disper-
si dilecti: en Jerosolyma evertenda. Quo-
cunque me verto, non nisi teterrimæ, non
nisi dirissimæ mortis imago. Cor meum
conturbatum est, & formido mortis cecidit su-
per me. Timor, & tremor venerunt super me,
& contexerunt me tenebræ. Repleta est malis
anima mea, & vita mea Inferno appropinqua-
vit. Circumdederunt me dolores mortis. Tristis
est anima mea usque ad mortem. Tristitia un-
dique abessus est animus meus. Ut undique
obfessus! ut undequaque circumvallatus!
Psalms mystico David. Iudica me, Deus,
(introitus, antequam ad Crucis aram a-
scendat) Iudica me, Deus, & discerne causam
meam de gente nō sancta, qualis futurus erat
Hebræorum populus. ab homine iniquo, &
deleto, & ab homine doloso, & sceleroso, qualis
nunc proditor effectus est, erus me.

Christi mor-
talis tristitia
unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.

unde.